

**Правління Національного банку України****ПОСТАНОВА**

Київ

**Про затвердження Положення про порядок
регулювання діяльності кредитних спілок в Україні**

Відповідно до статей 7, 15, 56, 58, 61 Закону України “Про Національний банк України”, статті 23, підпункту 4 пункту 3, пункту 30 розділу VII Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, статей 33-35, 37-38, 49, пункту 16 розділу XI Закону України від 14 липня 2023 року № 3254-IX “Про кредитні спілки”, з метою забезпечення стабільної діяльності кредитних спілок і своєчасного виконання кредитними спілками зобов’язань перед своїми членами, забезпечення відповідності діяльності кредитних спілок вимогам законодавства України для виявлення потенційних ризиків у їхній діяльності, а також мінімізації таких ризиків, Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Положення про порядок регулювання діяльності кредитних спілок в Україні (далі – Положення), що додається.

2. Кредитним спілкам:

1) до 31 грудня 2024 року дотримуватися пруденційних нормативів та порядок дотримання вимог відповідно до розрахунку, встановленого у додатку 1 до цієї постанови;

2) станом на 01 серпня 2024 року, 01 вересня 2024 року, 01 жовтня 2024 року, 01 листопада 2024 року та 01 грудня 2024 року здійснити розрахунок пруденційних нормативів визначених у розділі III цього Положення, розміру кредитного ризику, непокритого кредитного ризику, в порядку, визначеному розділом IV цього Положення, в тестовому режимі та у строк до 26 серпня 2024 року, 26 вересня 2024 року, 26 жовтня 2024 року, 28 листопада 2024 року, 26 грудня 2024 року відповідно проінформувати Національний банк України про

результати розрахунку листом в письмовій формі з показниками, зазначеними в додатку 2 цієї постанови;

3) починаючи з 01 січня 2025 року дотримуватися пруденційних вимог згідно з вимогами Положення.

3. Кредитним спілкам, які мали статус кредитної спілки до 01 січня 2024 року, привести діяльність та внутрішні положення кредитної спілки у відповідність з вимогами Закону України від 14 липня 2023 року № 3254-ІХ “Про кредитні спілки” та вимогами цього Положення до 01 липня 2024 року;

4. Департаменту методології регулювання діяльності небанківських фінансових установ (Сергій Савчук) після офіційного опублікування довести до відома кредитних спілок інформацію про прийняття цієї постанови.

5. Постанова набирає чинності з 01 січня 2024 року.

Голова
Інд. 33

Андрій ПИШНИЙ

Додаток 1
до постанови Правління
Національного банку України

Розрахунок пруденційних нормативів та порядок дотримання вимог для
кредитних спілок

I. Пруденційні нормативи

1. Норматив фінансової стійкості (K1) визначається як співвідношення капіталу кредитної спілки до суми її загальних зобов'язань.

2. Нормативне значення нормативу фінансової стійкості (K1) має бути не менше ніж 10 відсотків.

3. Норматив достатності капіталу (K2) визначається як співвідношення основного капіталу, визначеного відповідно до пункту 5 розділу I цього Розрахунку до балансової вартості всіх активів кредитної спілки.

4. Значення нормативу достатності капіталу (K2) має становити не менше ніж 7 відсотків.

5. Основний капітал кредитної спілки складається з:

1) суми пайового капіталу;

2) резервного капіталу;

3) додаткового капіталу;

4) нерозподіленого прибутку (непокритого збитку);

5) обов'язкових пайових внесків.

Не включаються до основного капіталу додаткові пайові членські внески, цільові внески, а також усі інші зворотні внески членів кредитної спілки, що включаються до капіталу та відносно яких у кредитної спілки є зобов'язання щодо їх повернення відповідно до Закону України від 14 липня 2023 року № 3254-ІХ "Про кредитні спілки".

5. Норматив кредитного ризику (K3) визначається як співвідношення загальної суми залишку зобов'язань перед кредитною спілкою за кредитними договорами всіх пов'язаних із кредитною спілкою осіб до капіталу кредитної спілки.

6. Нормативне значення нормативу кредитного ризику (К3) має бути не більше ніж 25 відсотків.

7. Норматив концентрації кредитних ризиків (К4) обчислюється як відношення суми залишку зобов'язань за кредитами, наданими десятьма членам кредитної спілки, з найбільшими такими залишками до основного капіталу кредитної спілки.

8. Нормативне значення нормативу концентрації кредитних ризиків (К4) має бути не більше ніж 3.

Норматив концентрації кредитних ризиків (К4) не застосовується до кредитної спілки, якщо залишок зобов'язань за кредитними договорами перед кредитною спілкою менше ніж 3 млн грн.

9. Кредитна спілка формує запас ліквідності шляхом зберігання частини своїх активів у прийнятних активах, визначених у пункті 11 розділу I цього Розрахунку.

10. Норматив запасу ліквідності (К5) виконується кредитною спілкою, якщо різниця між прийнятними активами кредитної спілки та розрахунковим запасом ліквідності - позитивна (більше ніж 0).

11. Прийнятними активами кредитної спілки для розрахунку нормативу запасу ліквідності (К5) є:

1) готівкові кошти в касі кредитної спілки;

2) грошові кошти на поточних і депозитних рахунках у банківських установах на строк, що не перевищує одного року, які може бути вільно реалізовано на будь-яку дату, а також ті, які підлягають погашенню протягом наступних 12 місяців або без визначеного строку погашення;

3) внески (вклади) на депозитні рахунки до об'єднаної кредитної спілки на строк, що не перевищує одного року, які може бути вільно реалізовано на будь-яку дату, а також ті, які підлягають погашенню протягом наступних 12 місяців або без визначеного строку погашення;

4) додаткові пайові внески до об'єднаної кредитної спілки;

5) державні цінні папери.

До прийнятних активів кредитної спілки не належать активи, використання яких обмежено, а також розміщені у банківських установах, що не мають відповідної ліцензії на право роботи із вкладками громадян.

12. Розрахунковий запас ліквідності кредитної спілки обчислюється від суми залишку додаткових пайових внесків членів кредитної спілки та залишку зобов'язань за внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки та становить 5 відсотків.

II. Порядок дотримання вимог до формування резерву забезпечення покриття втрат

13. Кредитна спілка формує резерв забезпечення покриття втрат (далі – РЗПВ) за кожним договором кредиту окремо та обліковує зазначену інформацію в обліковій та реєструючій системі кредитної спілки.

14. Договір кредиту вважається простроченим, якщо членом кредитної спілки на дату визначення простроченості повністю або частково не виконано зобов'язань у строки та обсягах, встановлених умовами договору кредиту, щодо повернення тіла кредиту та/або сплати процентів за кредитом.

15. Договір кредиту відноситься до певного рівня прострочення для розрахунку РЗПВ за такими ознаками:

1) не прострочений – якщо прострочення на дату визначення простроченості немає;

2) під наглядом – якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від 1 до 30 днів включно;

3) перший рівень – якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від 31 до 60 днів включно;

4) другий рівень – якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від 61 до 90 днів включно;

5) третій рівень – якщо прострочення на дату визначення простроченості становить від 91 до 180 днів включно;

6) четвертий рівень – якщо прострочення на дату визначення простроченості становить понад 180 днів.

16. Кількість днів прострочення за простроченим договором кредиту рахується в календарних днях на дату визначення простроченості, починаючи з наступного дня після відповідної календарної дати, визначеної договором кредиту як граничний строк сплати відповідної простроченої частини тіла кредиту та/або процентів. Днем закінчення строку є перший за ним робочий

день, якщо останній день строку припадає на вихідний, святковий або інший неробочий день, що визначений відповідно до закону.

17. Рівень простроченості за кредитом визначається, враховуючи такі особливості:

1) якщо член кредитної спілки достроково повернув повністю або частково кредит, кредитна спілка має визначити рівень простроченості кредиту з урахуванням зробленого відповідного коригування зобов'язань члена кредитної спілки у бік їх зменшення та з урахуванням нового графіка платежів, якщо такий оформлявся;

2) якщо кількість календарних днів прострочення за різними зобов'язаннями в межах одного договору кредиту відрізняється, приймається більший за значенням строк;

3) кредитна спілка визначає єдину категорію рівня простроченості договору кредиту за кількома договорами кредиту щодо одного члена кредитної спілки, використовуючи найвищу;

4) кредитна спілка визначає рівень простроченості договору кредиту відповідно до умов договору кредиту на момент його укладання, крім випадків зміни строку дії договору кредиту для кредитної лінії за умови відсутності прострочених зобов'язань за договором кредиту для кредитної лінії;

5) якщо прострочену заборгованість за кредитним договором було повністю погашено, кредитна спілка має право переглянути рівень простроченості за таким договором на нижчий рівень. Рівень простроченості не знижується після погашення простроченої заборгованості, якщо прострочену заборгованість погашено неповністю;

б) кредитна спілка може класифікувати договір кредиту за більш високою категорією, ніж це визначено в пункті 15 розділу II цього Розрахунку, якщо внаслідок оцінки (аналізу) договору кредиту відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності, включаючи ситуацію з вартістю застави, фінансового стану боржника, витрат на компенсацію боргових зобов'язань (включаючи судові витрати тощо), або інших умов, які могли б призвести до збільшення кредитного ризику, прогнозується більше збитків, ніж передбачено рівнем простроченості договору кредиту згідно з класифікацією, наведеною в пункті 15 розділу II цього Розрахунку;

7) кредитна спілка може не формувати РЗПВ за договором кредиту, якщо розмір простроченої заборгованості за договором кредиту не перевищує 250 грн.

18. Розмір необхідного РЗПВ кредитна спілка визначає як суму РЗПВ, сформованих за кожним договором кредиту окремо за такою формулою:

$$\text{РЗПВ} = (\text{К} + \text{П}) \times \text{І} \times \text{З},$$

де К – залишок зобов'язань за тілом кредиту;

П – залишок зобов'язань за нарахованими, але несплаченими процентами;

І – ймовірність дефолту члена кредитної спілки;

З – коефіцієнт покриття боргу заставою.

19. Розмір показника “І” відображає ймовірність припинення виконання членом кредитної спілки своїх зобов'язань за договором кредиту. Кредитна спілка визначає розмір показника “І” самостійно відповідно до внутрішніх положень кредитної спілки, з врахуванням пункту 20 розділу II цього Розрахунку.

20. Кредитна спілка визначає значення показника “І” не меншими, ніж такі значення залежно від визначеного кредитною спілкою рівня простроченості договору кредиту:

1) непрострочені: $I = 0,15$ відсотка;

2) під наглядом: $I = 1$ відсоток;

3) перший рівень: $I = 20$ відсотків;

4) другий рівень: $I = 50$ відсотків;

5) третій рівень: $I = 70$ відсотків;

6) четвертий рівень: $I = 100$ відсотків.

21. Кредитна спілка визначає розмір показника коефіцієнта покриття боргу (З) на підставі виду застави та рівня покриття зобов'язань заставою відповідно до внутрішніх положень кредитної спілки.

Значення показника коефіцієнта покриття боргу (З) не можуть бути менше ніж значення коефіцієнта покриття боргу заставою (З), передбачені в таблиці наведеній в цьому Розрахунку.

Показник коефіцієнта покриття боргу (З) дорівнює 1, якщо предметом застави є майно, яке не визначене в таблиці наведеній в цьому Розрахунку, рівень покриття зобов'язань заставою становить менше ніж 20 відсотків, або заставу не оформлено належним чином відповідно до законодавства України, або прострочення за договором кредиту становить понад 365 днів.

22. Розрахункова сума РЗПВ порівнюється з розміром фактично сформованого РЗПВ і відповідно до виявленого відхилення здійснюється збільшення або зменшення фактичного розміру РЗПВ.

23. Кредитна спілка здійснює перерахунок РЗПВ щомісяця станом на останній день місяця.

24. Кредитна спілка формує РЗПВ в більшому розмірі, ніж визначено розділом II цього Розрахунку, якщо кредитна спілка вище оцінює ймовірність дефолту члена кредитної спілки.

РЗПВ формується кредитною спілкою в більшому розмірі відповідно до порядку, визначеного внутрішніми положеннями кредитної спілки, але не може бути більше ніж сума залишку зобов'язань за договорами кредиту на таку саму дату.

Значення
коефіцієнта покриття боргу заставою (З)

Таблиця

№ з/п	Вид застави	Значення коефіцієнта покриття боргу заставою (З) залежно від рівня покриття зобов'язання заставою				
		від 20 % до 39 % включно	від 40 % до 59 % включно	від 60 % до 79 % включно	від 80 % до 99 % включно	100 % і більше
1	2	3	4	5	6	7
1	Грошові кошти, розміщені як внесок (вклад) на депозитному рахунку в кредитній спілці, за умови, що строк розміщення коштів не менше строку договору кредиту	0,8	0,6	0,4	0,2	0
2	Нерухоме майно, що належить до житлового фонду (квартири)	0,85	0,7	0,55	0,4	0,25
3	Легкові автомобілі	0,85	0,7	0,55	0,4	0,25
4	Інше нерухоме майно (крім земельних ділянок)	0,89	0,78	0,67	0,56	0,45
5	Транспортні засоби (крім легкових автомобілів)	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5
6	Біологічні активи	0,92	0,84	0,76	0,68	0,6

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6	7
7	Земельні ділянки [крім земельних ділянок, за якими їх купівлю, продаж та зміну цільового призначення (використання) обмежено на законодавчому рівні]	0,93	0,86	0,79	0,72	0,65

Додаток 2
до постанови Правління
Національного банку України

Значення пруденційних нормативів для тестового періоду

Таблиця

№ з/п	Значення пруденційних нормативів	Розрахункові показники			
		номер показника	базові показники	номер показника	додаткові показники
1	2	3	4	5	6
1	Норматив достатності регулятивного капіталу (Н1)	1.1	регулятивний капітал		
2		1.2	сумарна балансова вартість активів		
3		1.3	позабалансові зобов'язання кредитної спілки		
4		1.4	непокритий кредитний ризик		
5	Норматив достатності капіталу першого рівня (Н2)	2.1	елементи власного капіталу	2.1.1	резервний капітал
6				2.1.2	обов'язкові пайові внески членів кредитної спілки
7				2.1.3	інші безповоротні грошові внески до кредитної спілки
8		2.2	сумарна балансова вартість активів		
9		2.3	позабалансові зобов'язання кредитної спілки		
10		2.4	непокритий кредитний ризик		

1	2	3	4	5	6
11	Комбінований буфер капіталу (Б)	3.1	буфер консервації капіталу (БК)	3.1.1	балансова вартості всіх активів кредитної спілки, зважених за ступенем ризику
12				3.1.2	залишок вкладів (депозитів)
13		3.2	буфер для значимих кредитних спілок (БЗ)	3.2.1	балансова вартості всіх активів кредитної спілки, зважених за ступенем ризику
14	Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного члена кредитної спілки чи групу пов'язаних між собою осіб (Н3)	4.1	сума всіх зобов'язань одного члена, групи членів кредитної спілки або іншої кредитної спілки, із найбільшими такими залишками		
15		4.2	сума всіх фінансових зобов'язань, наданих кредитною спілкою щодо такого члена, групи членів кредитної спілки чи іншої кредитної спілки		
16		4.3	регулятивний капітал		
17	Норматив великих кредитних ризиків (Н4)	5.1	сума всіх зобов'язань членів, групи членів кредитної спілки, іншої кредитної спілки		
18		5.2	сума фінансових зобов'язань, наданих кредитною спілкою щодо члена, групи членів кредитної спілки, іншої кредитної спілки		
19		5.3	регулятивний капітал		
20	Норматив лімітів кредитного ризику за операціями з пов'язаними з кредитною спілкою особами (Н5)	6.1	сума зобов'язань пов'язаних з кредитною спілкою осіб та фінансових зобов'язань, наданих кредитною спілкою пов'язаним із кредитною спілкою особам		
21		6.2	регулятивний капітал		

1	2	3	4	5	6
22	Норматив ліквідності (Н6)	6.1	ліквідні активи	6.1.1	готівкові кошти
23				6.1.2	цінні папери, емітовані центральними органами виконавчої влади України або гарантовані Кабінетом Міністрів України
24				6.1.3	кошти до запитання в об'єднаній кредитній спілці
25				6.1.4	кошти на поточних рахунках в банках (за винятком сум, що стосуються коштів, використання яких обмежено, та/або за виключенням коштів на рахунках у банках, що віднесені до категорії неплатоспроможних)
26				6.1.5	короткострокові депозити в банках та об'єднаних кредитних спілках
27				6.2	чистий очікуваний вплив грошових коштів протягом 30 днів
28	6.2.2	сума очікуваних надходжень грошових коштів протягом 30 днів			

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України

Положення про порядок регулювання діяльності кредитних спілок в Україні

I. Загальні положення

1. Вступні положення

1. Це Положення розроблене відповідно до Законів України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, Закону України від 14 липня 2023 року № 3254-IX “Про кредитні спілки” (далі – Закон про кредитні спілки) з метою захисту інтересів членів кредитної спілки та забезпечення фінансової надійності кредитних спілок, контролю за ризиками, пов'язаними з капіталом, ліквідністю, наданням кредитів, своєчасного виконання кредитними спілками зобов'язань перед своїми членами.

2. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

1) балансова вартість – це вартість, за якою актив та зобов'язання відображаються в балансі. Балансова вартість для фінансового активу та фінансового зобов'язання складається з основної суми боргу, нарахованих процентів, неамортизованої премії (дисконту), суми переоцінки, а для фінансового активу – суми оціночного резерву під очікувані кредитні збитки;

2) ліквідність кредитної спілки – здатність кредитної спілки забезпечити своєчасне виконання своїх грошових зобов'язань, яка визначається збалансованістю між строками і сумами погашення розміщених активів та строками і сумами виконання зобов'язань, а також строками та сумами інших джерел і напрямів використання коштів кредитною спілкою;

3) непрофільні активи – активи, які не використовуються кредитною спілкою для здійснення діяльності з надання фінансових послуг, та інвестиційна нерухомість;

4) реструктуризація – зміна істотних умов договору з метою пом'якшення вимог до боржника у зв'язку з фінансовими труднощами боржника та необхідністю створення сприятливих умов для виконання ним зобов'язань за активом шляхом укладання додаткової угоди з боржником;

5) уповноважена посадова особа Національного банку України (далі – Національний банк) – Голова Національного банку, перший заступник Голови

Національного банку, заступник Голови Національного банку, керівник з нагляду за небанківськими фінансовими установами;

Інші терміни, що використовуються в цьому Положенні, вживаються в значеннях, визначених у Законі України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, Законі про кредитні спілки та інших законодавчих актах України і нормативно-правових актах Національного банку.

3. Вимоги до кредитної спілки, передбачені цим Положенням, поширюються на об'єднану кредитну спілку, якщо у Положенні не зазначено інше.

4. Кредитні спілки несуть відповідальність згідно з вимогами чинного законодавства України за надання Національному банку недостовірної інформації щодо пруденційних нормативів.

2. Перелік пруденційних вимог та нормативів до кредитних спілок

5. Національний банк у цьому Положенні установлює для кредитної спілки пруденційні нормативи та порядок їх визначення, а саме:

1) нормативи капіталу:

норматив достатності регулятивного капіталу (Н1);

норматив достатності капіталу першого рівня (Н2);

комбінований буфер капіталу (Б);

2) нормативи концентрації кредитного ризику та ліміти кредитування пов'язаних осіб :

норматив максимального розміру кредитного ризику (Н3);

норматив великих кредитних ризиків (Н4);

норматив лімітів кредитного ризику за операціями з пов'язаними з кредитною спілкою особами (Н5);

3) норматив ліквідності (Н6).

6. Національний банк встановлює з метою дотримання пруденційних нормативів, визначених в пункті 5 глави 2 розділу I цього Положення, пруденційні вимоги:

1) щодо формування кредитними спілками комбінованого буферу капіталу (Б), який складається з буферу консервації капіталу та буферу для значимих кредитних спілок;

2) щодо визначення величини кредитного ризику, величини непокритого кредитного ризику та критеріїв прийнятності забезпечення;

3) щодо обмеження ризиків кредитних спілок за операціями з фінансовими інструментами.

Національним банком встановлюються вимоги щодо складення та змісту плану відновлення діяльності кредитної спілки, його подання на розгляд Національному банку та порядку його розгляду у випадках передбачених главою 14 розділу VI цього Положення.

7. Нормативи максимального розміру кредитного ризику (Н3), великих кредитних ризиків (Н4), лімітів кредитного ризику за операціями з пов'язаними з кредитною спілкою особами (Н5), норматив кредитного ризику (К3), норматив концентрації кредитних ризиків (К4) та комбінований буфер капіталу (Б) не застосовуються до об'єднаних кредитних спілок.

8. Кредитна спілка має розраховувати та дотримуватися пруденційних нормативів, визначених в розділі III цього Положення, а також дотримуватись вимог, що обмежують ризики кредитних спілок за операціями з фінансовими інструментами на будь яку дату станом на кінець дня.

II. Капітал кредитної спілки

3. Порядок розрахунку регулятивного капіталу кредитної спілки

9. Регулятивний капітал призначений для забезпечення платоспроможності, покриття негативних наслідків різноманітних ризиків, які кредитні спілки беруть на себе в процесі своєї діяльності, та забезпечує захист вкладів (депозитів), фінансову стійкість й стабільність діяльності кредитних спілок.

Регулятивний капітал кредитної спілки складається з капіталу першого рівня та капіталу другого рівня.

10. Капітал першого рівня складається з елементів власного капіталу, що доступні для поглинання збитків кредитної спілки для забезпечення її безперервної діяльності та субординовані відносно інших складових регулятивного капіталу для першочергового поглинання збитків, та включає:

1) резервний капітал кредитної спілки;

2) пайовий капітал кредитної спілки;

3) інші безповоротні грошові внески до кредитної спілки (цільові внески членів кредитної спілки, благодійні внески фізичних та юридичних осіб, внесені грошовими коштами).

11. Розмір капіталу першого рівня зменшується на:

1) суму збитків минулих років та збитків поточного року;

2) суму обов'язкових пайових внесків, щодо яких прийнято рішення про повернення членам кредитної спілки.

12. Капітал другого рівня має менш постійний характер та його розмір піддається змінам, та включає:

1) прибуток поточного та звітного року;

2) нерозподілений прибуток минулих років, за мінусом суми нерозподіленого прибутку, щодо якої прийнято рішення про розподіл між членам кредитної спілки;

3) субординований борг кредитної спілки (СБ), на включення якого до регулятивного капіталу надано дозвіл Національного банку в порядку, встановленому нормативно-правовим актом Національного банку з питань авторизації надавачів фінансових послуг та умови провадження ними діяльності з надання фінансових послуг;

4) строкові додаткові пайові внески (СДПВ), які відповідають вимогам, визначеним в главі 4 розділу II цього Положення, та у розмірі визначеному відповідно до пункту 22 глави 4 розділу II цього Положення.

13. Величина непокритого кредитного ризику (НКР), яка визначається відповідно до глави 15 розділу IV цього Положення, зменшує прибуток кредитної спілки, який враховується під час розрахунку регулятивного капіталу.

Результат коригування розраховується за формулою:

$$\text{ПП} + \text{ПМР} - \text{НКР} = \begin{matrix} R_{\text{кор/п}}, \text{ якщо більше } 0 \\ R_{\text{кор/в}}, \text{ якщо менше } 0 \end{matrix}$$

де ПП – прибуток поточного року;

ПМР – нерозподіленого прибутку минулих років;

НКР – непокритий кредитний ризик;

$R_{\text{кор/п}}$ – позитивний результат коригування;

$R_{\text{кор/в}}$ – від'ємний результат коригування.

Отриманий у результаті зменшення прибутку поточного року, нерозподіленого прибутку минулих років на непокритий кредитний ризик (НКР) від'ємний результат ($R_{\text{кор/в}}$), зменшує показник капіталу першого рівня.

Отриманий у результаті зменшення прибутку поточного року, нерозподіленого прибутку минулих років на непокритий кредитний ризик (НКР) позитивний результат ($R_{\text{кор/п}}$), включається до капіталу другого рівня.

14. Загальний розмір капіталу другого рівня не може бути більше за капітал першого рівня під час розрахунку загальної суми регулятивного капіталу.

Капітал другого рівня враховується у розмірі капіталу першого рівня у разі перевищення капіталом другого рівня капіталу першого рівня.

15. Загальний розмір капіталу першого та другого рівнів, для визначення розміру регулятивного капіталу кредитної спілки, додатково зменшується на відвернення (В):

1) балансову вартість непрофільних активів, крім активів, утримуваних для продажу, які утримуються не більше одного року;

2) обсяг коштів стабілізаційного фонду (для об'єднаних кредитних спілок);

3) активи, що відображають участь кредитних спілок у фондах та не передбачають повернення таких активів;

4) розмір перевищення сукупної суми всіх зобов'язань пов'язаних із кредитною спілкою осіб перед кредитною спілкою та суми всіх фінансових зобов'язань, наданих кредитною спілкою щодо пов'язаних із кредитною спілкою осіб, над сумою, що становить 25 відсотків загального розміру капіталу першого і другого рівнів, зменшених на відвернення, визначені в підпунктах 1-3 пункту 15 глави 3 розділу II цього Положення.

16. Розмір регулятивного капіталу кредитної спілки, з урахуванням обмеження, визначеного в пункті 14 глави 3 розділу II цього Положення, визначається за формулою:

$$PK = K_{\text{пр}} + K_{\text{др}} - B,$$

де PK – розмір регулятивного капіталу;

$K_{\text{пр}}$ – капітал першого рівня;

$K_{\text{др}}$ – капітал другого рівня;

B – відвернення, визначені в пункті 15 глави 3 розділу II цього Положення.

Розрахунок нормативів здійснюється з умовним значенням регулятивного капіталу у розмірі одна гривня, якщо в результаті розрахунку регулятивного капіталу отримано від'ємне або нульове значення.

17. Капітал першого рівня розраховується за формулою:

$$K_{\text{пр}} = P_{\text{ез}}K + \text{ОПВ} + \text{ІБВ} - \text{СЗ} - \text{ОПВ} - P_{\text{кор/в}},$$

де $P_{\text{ез}}K$ – резервний капітал кредитної спілки;

ОПВ – обов'язкові пайові внески членів кредитної спілки;

ІБВ – інші безповоротні грошові внески до кредитної спілки;

СЗ – суму збитків минулих років та збитків поточного року;

ОПВ - суму обов'язкових пайових внесків, щодо яких прийнято рішення про повернення членам кредитної спілки;

$P_{\text{кор/в}}$ – від'ємний результат від коригувань на НКР.

18. Капітал другого рівня розраховується за формулою:

$$K_{др} = P_{кор/п} + СБ + СДПВ,$$

де $P_{кор/п}$ – позитивний результат від коригування на НКР;

СБ – субординований борг кредитної спілки, на який надано дозвіл Національного банку;

СДПВ - строкові додаткові пайові внески.

4. Порядок включення строкових додаткових пайових внесків до регулятивного капіталу кредитної спілки

19. Кредитна спілка має право включити строкові додаткові пайові внески до регулятивного капіталу для цілей дотримання нормативів достатності регулятивного капіталу (Н1), достатності капіталу першого рівня (Н2), максимального розміру кредитного ризику (Н3), великих кредитних ризиків (Н4), лімітів кредитного ризику за операціями з пов'язаними з кредитною спілкою особами (Н5) за умов:

1) отримання дозволу Національного банку на включення відповідних строкових додаткових пайових внесків до регулятивного капіталу кредитної спілки;

2) залучення строкових додаткових пайових внесків відповідають вимогам, визначеним в пункті 20 глави 4 розділу II цього Положення, для врахування коштів строкових додаткових пайових внесків до регулятивного капіталу кредитної спілки.

20. Кошти строкових додаткових пайових внесків враховуються до регулятивного капіталу кредитної спілки за умови дотримання таких вимог:

1) кошти на умовах строкових додаткових пайових внесків залучаються на визначений строк, але не менший ніж п'ять років;

2) статутом кредитної спілки передбачено залучення відповідних строкових додаткових пайових внесків з визначеним строком, але не меншим ніж п'ять років;

3) дострокове повернення строкового додаткового пайового внеску не дозволяється статутом та внутрішніми документами кредитної спілки;

4) кредитна спілка отримала письмове запевнення члена кредитної спілки, що він ознайомлений з умовами залучення та повернення строкових додаткових пайових внесків;

5) кредитна спілка отримала письмове запевнення члена кредитної спілки, що кошти, які залучаються на умовах строкових додаткових пайових внесків, є власними коштами члена кредитної спілки;

б) зарахування зустрічних вимог кредитної спілки за зобов'язаннями щодо строкових додаткових пайових внесків та кредитами члена кредитної спілки не дозволяється.

21. Кредитна спілка, для включення залучених строкових додаткових пайових внесків до регулятивного капіталу, зобов'язана отримати дозвіл Національного банку на включення відповідних строкових додаткових пайових внесків до регулятивного капіталу кредитної спілки (далі – Дозвіл на включення коштів до капіталу).

Дозвіл на включення коштів до капіталу є підтвердженням, що кредитна спілка може включати строкові пайові додаткові внески, які відповідають вимогам пункту 20 глави 4 розділу II цього Положення, з урахуванням обмежень, встановлених у пункті 22 глави 4 розділу II цього Положення, до регулятивного капіталу кредитної спілки.

22. Сума строкових додаткових пайових внесків, що включена до регулятивного капіталу кредитної спілки, щорічно зменшується на 20% первинного розміру строкових додаткових пайових внесків протягом 5 останніх років терміну залучення коштів до регулятивного капіталу за таким графіком:

Таблиця

№ з/п	Строк до закінчення терміну залучення строкових додаткових пайових внесків	Сума строкових додаткових пайових внесків, що враховується до регулятивного капіталу
1	2	3
1	Більше чотирьох років	100 %
2	Від чотирьох до трьох років	80 %
3	Від трьох до двох років	60 %
4	Від двох до одного року	40 %
5	Менше одного року	20 %

23. Кредитна спілка для отримання дозволу на включення строкових додаткових пайових внесків до капіталу кредитної спілки подає до Національного банку такі документи:

- 1) клопотання про отримання Дозволу на включення коштів до капіталу;
- 2) копію статуту кредитної спілки, в якому передбачено можливість кредитною спілкою залучати строкові додаткові пайові внески;

3) копії документів, які підтверджують дотримання кредитною спілкою вимог, встановлених в пункті 20 глави 4 розділу II цього Положення.

24. Документи, передбачені пунктом 23 глави 4 розділу II цього Положення, подаються до Національного банку з дотриманням вимог, встановлених нормативно-правим актом Національного банку з питань регулювання загальних вимог до документів і порядок їх подання до Національного банку в межах окремих процедур.

25. Національний банк здійснює розгляд поданого кредитною спілкою пакета документів для отримання Дозволу на включення коштів до капіталу/ продовження дії Дозволу на включення коштів до капіталу (далі – пакет документів щодо Дозволу) в порядку, визначеному пунктами 26-36 глави 4 розділу II цього Положення, протягом строку, визначеного в пункті 36 глави 4 розділу II цього Положення.

Перебіг строку розгляду пакету документів щодо Дозволу починається з наступного дня за датою надходження до Національного банку повного пакета документів щодо Дозволу.

26. Національний банк протягом 10 робочих днів з наступного робочого дня після подання пакета документів щодо Дозволу має право залишити пакет документів щодо Дозволу без розгляду у разі:

- 1) подання пакету документів щодо Дозволу не в повному обсязі;
- 2) оформлення документів із порушенням вимог законодавства України та/або цього Положення.

27. Кредитна спілка має право повторно подати до Національного банку пакет документів щодо Дозволу, який був залишений без розгляду, лише після усунення причин, що стали підставою для залишення його без розгляду.

28. Кредитна спілка зобов'язана повідомити Національний банк про будь-які зміни в документах, поданих відповідно до пункту 23 глав 2 розділу II цього Положення, що сталися протягом строку розгляду пакета документів щодо Дозволу, протягом трьох робочих днів з дня виникнення таких змін.

29. Національний банк під час процедур, визначених главою 4 розділу II цього Положення, має право:

- 1) вимагати з наведенням обґрунтування такої вимоги додаткову інформацію, документи, пояснення, необхідні для уточнення відомостей, що були подані до Національного банку, а також для їх повного та всебічного аналізу й мотивованого прийняття рішення, передбаченого пунктом 36 глави 4

розділу II цього Положення;

2) надати кредитній спілці зауваження, за наявності, до поданого пакета документів щодо Дозволу, якщо документи не відповідають вимогам цього Положення та іншого законодавства України.

30. Національний банк установлює строк подання кредитною спілкою додаткової інформації, документів, пояснень та/або виправлених документів, але не більше 10 робочих днів. Перебіг строку розгляду документів зупиняється та поновлюється після отримання всіх додаткових/виправлених документів, інформації та пояснень або після спливу встановленого строку на їх подання.

31. Національний банк має право продовжити строк розгляду пакета документів щодо Дозволу, але не більше ніж на 30 робочих днів, у разі необхідності перевірки достовірності поданих документів/інформації та/або отримання додаткових документів/інформації, необхідних для прийняття рішення.

Національний банк повідомляє кредитну спілку про продовження строку розгляду пакета документів щодо Дозволу і строк, на який його продовжено

32. Національний банк має право припинити розгляд пакета документів щодо Дозволу за клопотанням кредитної спілки, отриманим до прийняття Національним банком рішення про надання Дозволу на включення коштів до капіталу, відмову у наданні Дозволу на включення коштів до капіталу, внесенні змін до Дозволу на включення коштів до капіталу, відмову у внесенні змін до Дозволу на включення коштів до капіталу.

33. Національний банк у разі залишення пакета документів щодо Дозволу без розгляду або в разі отримання клопотання кредитної спілки про припинення розгляду пакета документів щодо Дозволу, що був поданий кредитною спілкою у паперовій формі, повертає пакет документів щодо Дозволу, поданий у паперовій формі, кредитній спілці поштою з повідомленням про вручення протягом п'яти робочих днів після прийняття відповідного рішення.

34. Уповноважена посадова особа Національного банку приймає рішення про:

1) залишення пакета документів щодо Дозволу без розгляду;

2) продовження строку розгляду пакета документів щодо Дозволу;

3) припинення розгляду пакета документів щодо Дозволу за клопотанням кредитної спілки.

35. Національний банк протягом трьох робочих днів із дня прийняття уповноваженою посадовою особою Національного банку рішення, зазначеного в підпунктах 1, 2 пункту 34 глави 4 розділу II цього Положення, письмово повідомляє про прийняте рішення кредитну спілку із зазначенням:

1) підстав для прийняття рішення про залишення пакета документів щодо Дозволу без розгляду або про продовження строку розгляду пакета документів щодо Дозволу;

2) строку, на який з урахуванням вимог пункту 31 глави 4 розділу II цього Положення продовжено розгляд пакета документів щодо дозволу (зазначається у разі прийняття рішення про продовження строку розгляду пакета документів щодо Дозволу).

36. Національний банк за результатами розгляду пакета документів щодо Дозволу, інформації, отриманої Національним банком під час здійснення ним державного регулювання та нагляду за діяльністю з надання фінансових та супровідних послуг, інформації з офіційних джерел протягом 30 робочих днів із дати подання повного пакета документів приймає рішення:

1) про надання Дозволу на включення коштів до капіталу;

2) про відмову в наданні Дозволу на включення коштів до капіталу.

37. Рішення про надання Дозволу на включення коштів до капіталу повинно містити:

1) дату та номер;

2) повне найменування та код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України (далі – ЄДРПОУ) кредитної спілки, якій надано Дозвіл на включення коштів до капіталу;

3) інформацію про строковий додатковий пайовий внесок щодо якого надано Дозвіл на включення коштів до капіталу.

38. Рішення про відмову в наданні Дозволу на включення коштів до капіталу повинно містити:

1) дату та номер;

2) повне найменування та код за ЄДРПОУ кредитної спілки, якій відмовлено в наданні Дозволу на включення коштів до капіталу;

3) підстава(и) прийняття рішення про відмову в наданні Дозволу.

39. Національний банк має право відмовити кредитній спілці в наданні Дозволу на включення коштів до капіталу у разі:

1) недостовірності поданих кредитною спілкою відомостей;

2) невідповідності умов залучення кредитною спілкою строкових додаткових пайових внесків вимогам пункту 20 глави 4 розділу II цього Положення.

40. Національний банк здійснює контроль за виконанням кредитною спілкою умов залучення та включення строкових додаткових пайових внесків до капіталу кредитної спілки.

41. Національний банк протягом 30 робочих днів із дня отримання від кредитної спілки документів, інформації та/або інформації, отриманої Національним банком під час здійснення ним державного регулювання та нагляду за діяльністю з надання фінансових та супровідних послуг, інформації з офіційних джерел має право прийняти рішення про скасування Дозволу на включення коштів до капіталу у разі:

1) отримання/виявлення Національним банком інформації, що свідчить про невідповідність умов залучення строкових додаткових пайових внесків вимогам, установленим цим Положенням та Законом про кредитні спілки;

2) установлення факту подання недостовірної інформації в документах, які були підставою для надання Дозволу на включення коштів до капіталу.

42. Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг (далі – Комітет з нагляду) приймає рішення, передбачені пунктами 36, 41 глави 4 розділу II цього Положення.

43. Національний банк протягом трьох робочих днів із дня прийняття рішення, зазначеного в пунктах 34, 36, 41 глави 4 розділу II цього Положення (далі – рішення щодо Дозволу), повідомляє про прийняте рішення кредитну спілку шляхом надсилання рішення щодо Дозволу в один зі зазначених способів:

1) в електронній формі на електронну адресу кредитної спілки разом із супровідним листом, підписаним кваліфікованим електронним підписом уповноваженої посадової особи Національного банку;

2) у паперовій формі на поштову адресу кредитної спілки рекомендованим листом із повідомленням про вручення разом із копією супровідного листа, засвідченого в порядку, установленому законодавством України.

Кредитна спілка вважається належним чином повідомленою про прийняте

рішення щодо Дозволу за умови виконання Національним банком дій визначених у пункті 43 глави 4 розділу II цього Положення.

44. Кредитна спілка враховує кошти, що залучені на умовах строкових додаткових пайових внесків, в регулятивному капіталі з наступного робочого дня після отримання повідомлення кредитною спілкою про прийняте рішення про надання Дозволу на включення коштів до капіталу.

45. Строкові додаткові пайові внески виключаються з розрахунку регулятивного капіталу кредитної спілки з наступного робочого дня після прийняття рішення про скасування Дозволу на включення коштів до капіталу.

5. Порядок використання резервного капіталу кредитної спілки для покриття можливих збитків

46. Рішення про використання капіталу на покриття збитків кредитної спілки приймають загальні збори кредитної спілки за результатами звітного року відповідно до вимог Закону про кредитні спілки та статуту кредитної спілки.

47. Кредитна спілка, яка за підсумками звітного року отримала збиток, який не змогла покрити за рахунок надходжень поточного року, здійснює покриття збитку з урахуванням такої черговості та за рахунок:

- 1) залишку нерозподіленого прибутку;
- 2) резервного капіталу;
- 3) обов'язкових пайових членських внесків у пайовий капітал;
- 4) строкових пайових внесків, включених до капіталу;
- 5) субординованого боргу;
- б) додаткових пайових внесків.

Сума відповідного виду внесків кожного члена кредитної спілки пропорційно зменшується, якщо залишок непогашеної суми збитків менше ніж залишок внесків, за рахунок яких він має бути погашений.

48. Кредитна спілка зобов'язана після прийняття загальними зборами кредитної спілки рішення про покриття збитків за рахунок пайових та/або цільових членських внесків протягом трьох робочих днів повідомити про це Національний банк та протягом десяти робочих днів повідомити членів кредитної спілки в порядку повідомлення членів кредитної спілки про скликання загальних зборів кредитної спілки.

III. Пруденційні нормативи

6. Норматив достатності регулятивного капіталу (Н1)

49. Норматив достатності регулятивного капіталу (Н1) встановлюється для забезпечення платоспроможності кредитної спілки.

Норматив достатності регулятивного капіталу (Н1) визначається як співвідношення регулятивного капіталу до сумарної балансової вартості активів, зважених за ступенем кредитного ризику, і позабалансових зобов'язань кредитної спілки зменшених на величину непокритого кредитного ризику (далі – загальний обсяг ризику):

$$Н1 = \frac{РК}{СБВА+ПЗКС-НКР} \times 100\%,$$

де РК – регулятивний капітал;

СБВА – сумарна балансова вартість активів, зважених за ступенем ризику;

ПЗКС – позабалансові зобов'язання кредитної спілки;

НКР – непокритий кредитний ризик.

50. Активи кредитної спілки поділяються на групи за ступенем ризику для розрахунку регулятивного капіталу кредитної спілки та підсумовуються з урахуванням відповідних коефіцієнтів зваження:

- 1) I група активів з коефіцієнтом зваження 0:
 - готівка в касі;
 - цінні папери, емітовані центральними органами виконавчої влади України або гарантовані Кабінетом Міністрів України;
- 2) II група активів з коефіцієнтом зваження 0,35:
 - вклади (депозити) в об'єднаній кредитній спілці;
 - внески до капіталу об'єднаної кредитної спілки;
 - грошові кошти, крім готівки в касі, та їх еквіваленти (за винятком сум, що стосуються коштів, використання яких обмежено, та/або за виключенням грошових коштів на рахунках у банках, що віднесені до категорії неплатоспроможних);
- 3) III група активів з коефіцієнтом зваження 1:
 - кредити надані членам кредитної спілки та іншим кредитним спілкам;
 - інші активи кредитної спілки.

51. Значення нормативу достатності регулятивного капіталу (Н1) кредитної спілки має бути не менше ніж 7 відсотків.

7. Норматив достатності капіталу першого рівня (Н2)

52. Капітал першого рівня включає елементи власного капіталу, що доступні для поглинання збитків кредитної спілки для забезпечення її безперервної діяльності та субординовані відносно інших складових регулятивного капіталу для першочергового поглинання збитків.

53. Норматив достатності капіталу першого рівня (Н2) розраховується кредитними спілками зі стандартною ліцензією та визначається як співвідношення капіталу першого рівня до загального обсягу ризику:

$$H2 = \frac{K_{\text{пр}}}{\text{СБВА} + \text{ПЗКС} - \text{НКР}} \times 100\%,$$

де $K_{\text{пр}}$ – капітал першого рівня (якщо капітал першого рівня має від’ємне або нульове значення, береться його умовне значення - одна гривня);

СБВА – сумарна балансова вартість активів, зважених за ступенем ризику;

ПЗКС – позабалансові зобов’язання кредитної спілки;

НКР – непокритий кредитний ризик.

54. Нормативне значення нормативу достатності капіталу першого рівня (Н2) має бути не менше ніж 5 відсотків.

55. Кредитній спілці забороняється здійснювати виплату доходу за пайовими внесками, якщо така виплата призведе до порушення нормативу достатності капіталу першого рівня (Н2).

8. Буфери капіталу

56. Кредитна спілка формує комбінований буфер капіталу (Б) за рахунок інструментів капіталу першого рівня понад нормативне значення нормативу достатності капіталу першого рівня (Н2).

57. Розрахунковий розмір комбінованого буферу капіталу (Б) обчислюється як сума складових:

- 1) буфер консервації капіталу (БК);
- 2) буфер для значимих кредитних спілок (БЗ).

58. Буфер консервації капіталу (БК) формується у кредитних спілках зі стандартною ліцензією, які мають залучені вклади (депозити), залежно від їх розміру.

59. Буфер консервації капіталу (БК) обчислюється як відсоток від загального обсягу ризику та має становити:

1) якщо сума залишку зобов'язань за вкладами (депозитами) становить до 5 мільйонів гривень – 0 %;

2) якщо сума залишку зобов'язань за вкладами (депозитами) становить від 5 мільйонів гривень(включно) до 20 мільйонів гривень – 1 %;

3) якщо сума залишку зобов'язань за вкладами (депозитами) становить від 20 мільйонів гривень (включно) до 50 мільйонів гривень – 1,5%;

4) якщо залишок вкладів (депозитів) становить 50 мільйонів гривень (включно) і більше – 2%.

60. Буфер для значимих кредитних спілок (БЗ) формується кредитними спілками, яких віднесено до категорії значимих відповідно до нормативно-правового акта Національного банку що регулює питання встановлення вимог до системи управління в кредитних спілках.

Значима кредитна спілка починає формувати буфер для значимих кредитних спілок (БЗ) починаючи з 01 січня наступного року за звітним, в якому кредитну спілку було віднесено до категорії значимої кредитної спілки.

Буфер для значимих кредитних спілок (БЗ) обчислюється як відсоток від загального обсягу ризику, та має становити 1%.

61. Кредитна спілка дотримується комбінованого буфера капіталу (Б) якщо фактичне значення нормативу достатності капіталу першого рівня (Н2) становить не менше, ніж сукупний розмір нормативних значень цього нормативу та комбінованого буфера капіталу (Б).

9. Норматив максимального розміру кредитного ризику (НЗ)

62. Норматив максимального розміру кредитного ризику (НЗ) розраховується на одного члена кредитної спілки, групу пов'язаних між собою членів кредитної спілки (далі – група членів кредитної спілки), іншу кредитну спілку, якій кредитна спілка надала кредит (далі – інша кредитна спілка) з метою обмеження кредитного ризику, що виникає внаслідок невиконання окремими членами кредитної спілки, групою членів кредитної спілки або іншою кредитною спілкою своїх зобов'язань перед кредитною спілкою.

63. Норматив максимального кредитного ризику (НЗ) обчислюється як співвідношення суми всіх зобов'язань одного члена, групи членів кредитної спілки або іншої кредитної спілки та всіх фінансових зобов'язань, наданих кредитною спілкою таким членам або іншій кредитній спілці, до регулятивного капіталу кредитної спілки:

$$НЗ = \frac{З+ФЗ}{РК} \times 100\%,$$

де З – сума всіх зобов'язань одного члена, групи членів кредитної спілки або іншої кредитної спілки перед кредитною спілкою, яка включає заборгованість за кредитами, іншими зобов'язаннями одного члена, групи членів кредитної спілки або іншої кредитної спілки;

ФЗ – сума всіх фінансових зобов'язань, наданих кредитною спілкою щодо одного члена або групи членів кредитної спілки. До фінансових зобов'язань, наданих кредитною спілкою щодо одного члена або групи членів кредитної спілки, включаються: гарантії та/або поруки, що надані кредитною спілкою на забезпечення виконання зобов'язань перед третіми особами, зобов'язання з кредитування, надані членам кредитної спілки;

РК – регулятивний капітал.

64. Значення нормативу максимального кредитного ризику (НЗ) не має перевищувати:

1) 20 відсотків для кредитних спілок, які здійснюють діяльність на підставі стандартної ліцензії;

2) 30 відсотків для кредитних спілок, які здійснюють діяльність на підставі спрощеної ліцензії.

65. За членом кредитної спілки, який є пов'язаною з кредитною спілкою особою, розрахунок нормативу максимального кредитного ризику (НЗ) не здійснюється.

66. Два або більше членів кредитної спілки вважаються групою членів, якщо:

1) один член кредитної спілки є поручителем/заставадавцем за зобов'язаннями іншого (інших) члена (членів) кредитної спілки;

2) заставадавцем за зобов'язаннями членів кредитної спілки є одна й та сама юридична/фізична особа або особи, пов'язані між собою відносинами контролю;

3) члени кредитної спілки використовують кредитні кошти на спільні цілі;

4) особи мають ідентичні адреси фактичного місця проживання або місцезнаходження (для юридичних осіб).

10. Норматив великих кредитних ризиків (Н4)

67. Норматив великих кредитних ризиків (Н4) установлюється з метою обмеження концентрації вимог кредитної спілки до членів кредитної спілки і інших кредитних спілок та фінансових зобов'язань наданих кредитною спілкою своїм членам та іншим кредитним спілкам.

Кредитний ризик члена, групи членів кредитної спілки або іншої кредитної спілки вважається великим, якщо сума всіх зобов'язань члена, групи членів кредитної спілки або іншої кредитної спілки перед кредитною спілкою та фінансових зобов'язань кредитної спілки щодо таких членів та інших кредитних спілок становить 10% і більше від регулятивного капіталу кредитної спілки.

68. Норматив великих кредитних ризиків (Н4) визначається як співвідношення суми всіх великих кредитних ризиків до регулятивного капіталу кредитної спілки:

$$H4 = \frac{CBKP}{PK},$$

де СВКР – сума всіх великих кредитних ризиків;
PK – регулятивний капітал.

69. Норматив великих кредитних ризиків (Н4) не застосовується до кредитних спілок:

1) які здійснюють діяльність на підставі спрощеної ліцензії;

2) якщо залишок зобов'язань за всіма кредитними договорами перед кредитною спілкою менше ніж 3 мільйони гривень.

70. Нормативне значення нормативу великих кредитних ризиків (Н4) не має перевищувати 200%.

11. Норматив лімітів кредитного ризику за операціями з пов'язаними з кредитною спілкою особами (Н5)

71. Норматив лімітів кредитного ризику за операціями з пов'язаними з кредитною спілкою особами (Н5) встановлюється для обмеження ризику операцій з пов'язаними з кредитною спілкою особами, зменшення негативного впливу операцій з пов'язаними з кредитною спілкою особами на діяльність кредитної спілки.

72. Норматив лімітів кредитного ризику за операціями з пов'язаними з кредитною спілкою особами (Н5) визначається як співвідношення сукупної суми всіх зобов'язань перед кредитною спілкою пов'язаних з кредитною спілкою осіб та суми всіх фінансових зобов'язань, наданих кредитною спілкою щодо пов'язаних із кредитною спілкою осіб, до регулятивного капіталу, зменшеного на балансову вартість активів, зазначених у підпунктах 1-3 пункту 15 глави 3 розділу II цього Положення:

$$H5 = \frac{CB3}{PK1} \times 100\%,$$

де СВЗ – сума зобов'язань пов'язаних з кредитною спілкою осіб та фінансових зобов'язань, наданих кредитною спілкою пов'язаним із кредитною спілкою особам;

РК₁ – сума капіталу першого та другого рівня, зменшена на балансову вартість активів, зазначених у підпунктах 1-3 пункту 15 глави 3 розділу II цього положення.

73. Нормативне значення нормативу лімітів кредитного ризику за операціями з пов'язаними з кредитною спілкою особами (Н5) не має перевищувати 25 відсотків.

74. Кредитна спілка у день виникнення перевищення нормативного значення нормативу ліміту кредитного ризику за операціями з пов'язаними з кредитною спілкою особами (Н5) враховує розмір такого перевищення під час розрахунку регулятивного капіталу згідно з пунктом 16 глави 3 розділу II цього Положення.

75. Кредитна спілка зобов'язана розробити та запровадити порядок здійснення операцій із пов'язаними з кредитною спілкою особами до здійснення таких операцій, для забезпечення належного виявлення, визначення, моніторингу, звітування, управління та контролю за ними, для запобігання конфлікту інтересів при прийнятті рішення та здійсненні операцій з пов'язаними особами.

76. Кредитна спілка визначає пов'язаних з кредитною спілкою осіб відповідно до статті 41 Закону про кредитні спілки та нормативно-правового акта Національного банку, що регулює питання визначення пов'язаних із кредитною спілкою осіб.

12. Норматив ліквідності (Н6)

77. Кредитна спілка зобов'язана постійно управляти своєю ліквідністю, підтримуючи її на достатньому рівні для своєчасного виконання прийнятих на себе зобов'язань з урахуванням їх обсягів та строковості, забезпечувати співвідношення між власними та залученими коштами, формувати оптимальну структуру активів зі збільшенням частки високоякісних активів із прийнятним рівнем кредитного ризику для виконання вимог за зобов'язаннями кредитної спілки.

78. Норматив ліквідності (Н6) установлює мінімально необхідний рівень ліквідних активів для забезпечення виконання зобов'язань зі строком виконання протягом 30 календарних днів від дати розрахунку нормативу.

79. Кредитна спілка розраховує норматив ліквідності (Н6) щодня як співвідношення ліквідних активів до чистого очікуваного відпливу грошових коштів:

$$Н6 = \frac{ЛА}{ОВК} \times 100\%,$$

де ЛА – ліквідні активи, за балансовою вартістю;

ОВК – чистий очікуваний відплив грошових коштів протягом наступних 30 днів.

80. Ліквідні активи кредитної спілки включають:

- 1) готівкові кошти;
 - 2) цінні папери, емітовані центральними органами виконавчої влади України або гарантовані Кабінетом Міністрів України;
 - 3) кошти на вимогу в об'єднаній кредитній спілці;
 - 4) кошти на поточних рахунках в банках;
 - 5) короткострокові депозити в банках та об'єднаних кредитних спілках з терміном розміщення до 30 календарних днів.
- Активи, використання яких обмежено та/або розміщені на рахунках фінансових установ, віднесених до категорії неплатоспроможних, не включаються до ліквідних активів.

81. Кредитна спілка розраховує чистий очікуваний відплив грошових коштів (ОВК) як різницю сукупних очікуваних відпливів і сукупних очікуваних надходжень грошових коштів. Сукупні очікувані надходження приймаються до розрахунку в розмірі не більше ніж 75 відсотків сукупних очікуваних відпливів.

82. Кредитна спілка до очікуваних відпливів грошових коштів уключає відпливи грошових коштів, що очікуються згідно умов відповідних договорів протягом наступних 30 днів, за такими складовими:

- 1) строкові вклади (депозити) членів кредитної спілки, за якими отримано повідомлення про їх повернення;
- 2) строкові вклади (депозити) та проценти за такимикладами, повернення яких передбачено договором протягом наступних 30 днів;
- 3) вклади (депозити) членів кредитної спілки на вимогу та проценти за такимикладами (враховуються з коефіцієнтом 0,2);

4) кредити від банків, інших кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок, повернення яких передбачено договором протягом наступних 30 днів;

5) субординований борг;

6) додаткові пайові внески, щодо яких прийнято рішення про повернення протягом наступних 30 днів;

7) кошти, які об'єднана кредитна спілка має безумовно надати кредитним спілкам, які є її членами, згідно з умовами договорів у рамках підтримки ліквідності, протягом наступних 30 днів (застосовується для об'єднаних кредитних спілок);

8) інші зобов'язання, за якими очікуються відпливи.

83. Кредитна спілка має право включати до очікуваних надходжень грошових коштів надходження грошових коштів, які очікуються згідно умов відповідних договорів протягом наступних 30 днів за повністю працюючими активами, за такими складовими:

1) суми погашення кредитів та процентів за кредитами, наданих членам кредитної спілки, іншим кредитним спілкам;

2) суми кредитів для підтримання ліквідності від об'єднаної кредитної спілки, банків, якщо згідно з умовами договорів за такими кредитами передбачено безумовне надходження коштів протягом 30 днів;

3) інші активні операції, за якими очікуються надходження грошових коштів на рахунки кредитної спілки та підтверджуються умовами укладених договорів.

84. Повністю працюючими активами є активи, що відповідають одночасно таким вимогам:

1) є непростроченими;

2) не були реструктуризовані протягом останніх 180 днів та/або щодо яких немає ознак дефолту боржника згідно з вимогами пунктів 134, 135 глави 14 розділу IV цього Положення;

3) кредитна спілка не очікує протягом наступних 30 календарних днів невиконання боржником зобов'язань за будь-якими активами кредитної спілки щодо такого боржника або настання події дефолту боржника, включаючи за ознаками, визначеними в пунктах 134, 135 глави 14 розділу IV цього Положення.

85. Кредитна спілка не ураховує, під час розрахунку очікуваних надходжень грошових коштів, активи, що були включені до ліквідних активів, включаючи активи, термін погашення за якими настає протягом 30 днів.

86. Нормативне значення нормативу ліквідності (Н6) має бути не менше ніж 100 відсотків.

IV. Пруденційні вимоги до кредитної спілки

13. Вимоги до плану відновлення діяльності кредитної спілки та порядок його затвердження або відхилення Національним банком

87. Кредитна спілка, яка здійснює діяльність на підставі стандартної ліцензії, у разі порушення нормативу достатності капіталу першого рівня (Н2) та/або нормативу достатності регулятивного капіталу (Н1) та/або вимог до буферів капіталу (Б) та/або зниження нормативу ліквідності (Н6) нижче 120 відсотків мінімального рівня зобов'язана скласти план відновлення діяльності кредитної спілки (далі – план відновлення) та подати його на розгляд Національному банку.

88. Кредитна спілка направляє на розгляд Національному банку план відновлення у разі:

1) виявлення обставин, визначених в пункті 87 глави 13 розділу IV цього Положення - протягом 30 календарних днів з дня виявлення таких обставин;

2) отримання вимоги Національного банку про складання та подання плану відновлення, через суттєве погіршення фінансового стану кредитної спілки - протягом 10 робочих днів з дня направлення кредитній спілці відповідної вимоги.

89. План відновлення повинен містити, додатково до визначених в частині третій статті 49 Закону про кредитні спілки, наступні розділи:

1) розділ I "Опис діяльності кредитної спілки";

2) розділ II "Аналіз причин, які призвели до або мали істотний вплив на вчинення кредитною спілкою порушень нормативів";

3) розділ III "Опис заходів", які планує вжити кредитна спілка для усунення порушень та відновлення діяльності кредитної спілки, із зазначенням строків їх реалізації та відповідальних осіб";

4) розділ IV "Ключові показники, яких планується досягти під час виконання плану відновлення", які наведені в таблиці 1 додатку 1 цього Положення, шляхом їх заповнення в таблиці 2 додатку 1 цього Положення;

5) розділ IV "Плановий графік відновлення нормативів до рівня, що передусе підготовці плану відновлення" (станом на кінець кожного місяця протягом дії плану відновлення від дати виявлення порушення).

90. Розділ I "Опис діяльності кредитної спілки" плану відновлення, визначений в пункті 89 глави 13 розділу IV цього Положення, має включати:

1) опис діяльності кредитної спілки за напрямками кредитування, інформацію про кредитування пов'язаних осіб та концентрацію кредитних ризиків;

2) опис діяльності з відображенням основних депозитних продуктів та розподілу депозитного портфелю;

3) опис іншої діяльності кредитної спілки, яка може відобразити особливості кредитної спілки.

91. Розділ II "Аналіз причин, які призвели до або мали істотний вплив на вчинення кредитною спілкою порушень нормативів" плану відновлення, визначений в пункті 89 глави 13 розділу IV цього Положення, може включати наступні причини, які призвели до або мали істотний вплив на вчинення кредитною спілкою порушень нормативів:

1) суттєве зростання витрат на формування резерву за кредитними ризиками кредитної спілки;

2) здійснення ризикової кредитної політики кредитної спілки (концентрація кредитних ризиків, суттєва частка кредитів, наданих пов'язаним із кредитною спілкою особам);

3) низький рівень диверсифікації категорій позичальників (доходи позичальників мають сезонне коливання, сфера зайнятості позичальників чутлива до змін ринкової кон'юнктури, викликаних, включаючи зовнішніми факторами, – військовими діями, упровадженням урядом України карантину та інших обмежень);

4) неефективність роботи з простроченими кредитами;

5) отримані збитки від операційної діяльності кредитної спілки;

6) недостатність доходів та/або надмірність витрат, включаючи і операційні;

7) зростання зобов'язань за вкладками (депозитами) членів кредитної спілки швидшими темпами, ніж зростання наданих кредитів;

8) скорочення обсягів наданих кредитів швидшими темпами, ніж зобов'язань за вкладками (депозитами) членів кредитної спілки;

9) низька якість оцінки кредитоспроможності позичальників перед видачою кредитів;

10) неефективність процентної політики (перевищення процентних ставок за залученими вкладками (депозитами) над процентними ставками за наданими кредитами);

11) зростання поточних операційних витрат та витрат, пов'язаних з обслуговуванням зобов'язань кредитної спілки;

12) зростання витрат, пов'язаних із діяльністю відокремлених підрозділів кредитної спілки, та необґрунтованою чисельністю найманих працівників кредитної спілки;

13) зростання питомої ваги непрофільних активів;

14) неефективна політика управління регулятивним капіталом кредитної спілки (збиткова діяльність, немає відрахувань з доходу кредитної спілки до резервного капіталу);

15) неефективність систем управління ризиками, внутрішнього контролю або їх окремих компонентів.

92. Розділ III "Опис заходів" плану відновлення, визначений в пункті 89 глави 13 розділу IV цього Положення, може включати такі заходи для усунення порушення та відновлення діяльності кредитної спілки:

1) підтримку/відновлення розміру регулятивного/ власного капіталу;

2) удосконалення системи управління регулятивним капіталом;

3) збільшення розміру вступних та/або обов'язкових внесків;

4) скорочення операційних витрат;

5) збільшення доходів;

6) скорочення розміру непрофільних активів;

- 7) реструктуризації кредитів, які можуть включати:
 - зміну процентної ставки;
 - часткове прощення боргу;
 - зміну графіка погашення боргу (строків і сум погашення основного боргу, сплати процентів/комісій);
 - зміну розміру комісії;
- 8) удосконалення системи управління ризиками, внутрішнього контролю;
- 9) посилення моніторингу за виданими кредитами, запровадження системи раннього реагування на несплату/несвоєчасну сплату за виданими кредитами починаючи з сьомого дня прострочення;
- 10) удосконалення процесу роботи з позичальниками;
- 11) удосконалення системи заходів щодо повернення прострочених кредитів;
- 12) удосконалення процентної політики;
- 13) підтримку/відновлення рівня ліквідності;
- 14) підтримку балансу ліквідності;
- 15) реорганізацію кредитної спілки (злиття, приєднання).

93. Кредитна спілка складає план відновлення у довільній формі з обов'язковим розкриттям розділів, визначених в пункті 89 глави 13 розділу IV цього Положення.

94. План відновлення затверджується радою кредитної спілки.

95. Національний банк перевіряє отриманий від кредитної спілки план відновлення на:

- 1) відповідність вимогам, визначеним у статті 49 Закону про кредитні спілки та цьому Положенні;
- 2) реалістичність реалізації кредитною спілкою запланованих заходів та їх вплив на відновлення фінансового стану кредитної спілки та виконання нею нормативів, визначених у пункті 86 глави 13 розділу IV цього Положення протягом строку, визначеного кредитною спілкою в плані відновлення діяльності кредитної спілки.

96. Національний банк має право затверджувати план відновлення, який передбачає відновлення фінансового стану кредитної спілки та виконання нею пруденційних вимог, включаючи вимог до капіталу першого рівня (Н2), до достатності регулятивного капіталу (Н2) кредитної спілки, вимог до буферів капіталу (Б) та нормативів ліквідності (Н6) протягом 180 днів з дати, коли встановлено порушення таких пруденційних вимог або з дати направлення кредитній спілці вимоги Національного банку щодо складення та подання плану відновлення.

97. Національний банк протягом 10 робочих днів з дня отримання плану відновлення, за результатами здійсненої перевірки, відповідно до пункту 95 глави 13 розділ IV цього Положення, приймає рішення про:

- 1) затвердження плану відновлення;
- 2) відхилення плану відновлення.

98. Рішення про затвердження або відхилення плану відновлення приймає Комітет з питань нагляду.

99. Національний банк має право відмовити кредитній спілці у затвердженні плану відновлення у разі наявності хоча б однієї з таких підстав:

- 1) недостовірності поданих кредитною спілкою відомостей;
- 2) невідповідності плану відновлення вимогам, встановленим статтею 49 Закону про кредитні спілки та цього Положення;
- 3) якщо запропоновані кредитною спілкою заходи не дозволять відновити фінансовий стан кредитної спілки та виконання нею нормативів.

100. Рішення про затвердження плану відновлення обов'язково повинно містити:

- 1) дату та номер;
- 2) повне найменування та код єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (далі – код за ЄДРПОУ) кредитної спілки, якій затверджено план відновлення;
- 3) строк на який затверджено план відновлення.

101. Рішення про відхилення плану відновлення повинно містити:

- 1) дату та номер;

2) повне найменування та код за ЄДРПОУ кредитної спілки, якій затверджено план відновлення;

3) вмотивовані пояснення щодо підстав для такого відхилення.

102. Національний банк направляє рішення, прийняті відповідно до пункту 97 глави 13 розділу IV цього Положення, кредитній спілці протягом трьох робочих днів після прийняття відповідного рішення.

103. Кредитна спілка, яка отримала рішення про відхилення плану відновлення, зобов'язана подати оновлений плану відновлення на затвердження до Національного банку протягом 10 робочих днів з дня отримання рішення Національного банку про відхилення плану.

104. Кредитна спілка, якій затверджено план відновлення, зобов'язана щомісячно звітувати до Національного банку про виконання затвердженого плану відновлення (далі – звіт про виконання плану відновлення).

105. Кредитна спілка направляє звіт про виконання плану відновлення протягом п'яти робочих днів, наступних за відповідним звітним місяцем.

106. Звіт про виконання плану відновлення складається з інформації, визначеної в таблицях 3,4 додатку 1 до цього Положення. Під час заповнення таблиці 3 додатку 1 цього Положення урахується перелік ключових та розрахункових показників, зазначений в таблиці 1 додатку 1 до цього Положення.

107. Кредитна спілка, яка після затвердження плану відновлення протягом двох звітних періодів поспіль дотримується нормативу достатності капіталу першого рівня (Н2), регулятивного капіталу (Н1), вимог до буферів капіталу (Б), нормативу ліквідності (Н6), з фактичним значенням не нижче 120 відсотків мінімального рівня, повідомляє Національний банк про дострокове виконання плану відновлення разом зі звітом про виконання плану відновлення.

Кредитна спілка не зобов'язана виконувати заходи, передбачені планом відновлення, та не звітує про виконання плану відновлення, після дати повідомлення Національного банку про дострокове виконання плану відновлення.

14. Визначення величини кредитного ризику

108. Кредитна спілка визначає величину кредитного ризику за всіма активними операціями як сукупний розмір кредитного ризику за цими операціями станом на останній день місяця, у гривні.

109. Кредитна спілка розробляє внутрішні положення щодо визначення величини кредитного ризику, а також установлює оптимальні, економічно обґрунтовані значення показників оцінки фінансового стану членів кредитної спілки, що забезпечують своєчасну та адекватну оцінку розміру кредитного ризику за активними операціями, з урахуванням законодавства України, включаючи нормативно-правових актів Національного банку, особливостей, видів, обсягів та складності здійснюваних операцій.

110. Кредитна спілка визначає розмір кредитного ризику за активом починаючи з дня його визнання в бухгалтерському обліку до дня припинення такого визнання.

111. Кредитна спілка здійснює розрахунок розміру кредитного ризику за кредитними операціями на індивідуальній основі або за спрощеним підходом.

112. Кредитна спілка здійснює розрахунок розміру кредитного ризику за кредитними операціями на індивідуальній основі за такою формулою:

$$CR_{\text{інд}} = EAD_{\text{інд}} \times LGD_{\text{інд}} \times PD_{\text{інд}},$$

де $CR_{\text{інд}}$ – розмір кредитного ризику за кредитними операціями на індивідуальній основі

$EAD_{\text{інд}}$ – експозиція під ризиком на дату оцінки, що відповідає сумі боргу за фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями, яка перебуває під ризиком дефолту боржника;

$LGD_{\text{інд}}$ – рівень втрат (збитків) унаслідок дефолту боржника;

$PD_{\text{інд}}$ – коефіцієнт імовірності дефолту боржника.

Кредитна спілка визначає $EAD_{\text{інд}}$ за наданим кредитною спілкою фінансовим зобов'язанням як суму такого зобов'язання, зменшену на суму отриманої кредитною спілкою винагороди.

113. Кредитна спілка із метою розрахунку розміру кредитного ризику за кредитними операціями відповідно до вимог цього Положення та внутрішнього положення кредитної спілки визначає значення кожного з компонентів кредитного ризику (PD, LGD та EAD).

114. Кредитна спілка визначає розмір показника $LGD_{\text{інд}}$ на підставі виду застави та рівня покриття зобов'язань заставою відповідно до внутрішніх положень кредитної спілки за наступною формулою:

$$LGD_{\text{інд}} = 1 - RR_{\text{інд}},$$

де $RR_{\text{інд}}$ – коефіцієнт, що відображає рівень повернення боргу за активом за рахунок реалізації забезпечення,

$$RR_{\text{інд}} = \sum_{i=1}^i (CV * k)_i / EAD,$$

де CV_i – вартість i -го виду забезпечення, що береться до розрахунку кредитного ризику. Якщо забезпечення немає або не відповідає критеріям прийнятності, визначеним у главі 16 розділу IV цього Положення, то до розрахунку береться значення CV , що дорівнює “0”;

k_i – коефіцієнт ліквідності i -го виду забезпечення, що визначається кредитною спілкою згідно з додатком 2 до цього Положення;

i – вид забезпечення, що визначається кредитною спілкою згідно з додатком 2 до цього Положення.

Значення показника $LGDi_{нд}$, установлені кредитною спілкою, не можуть бути менше ніж значення коефіцієнта покриття боргу заставою ($LGDi_{нд}$), передбачені в додатку 2 до цього Положення.

115. Показник $LGDi_{нд}$ дорівнює 1, якщо виконується одна з умов:

1) предметом застави є майно, яке не визначене в додатку 2 до цього Положення;

2) рівень покриття зобов’язань заставою становить менше ніж 20 відсотків;

3) заставу не оформлено належним чином відповідно до законодавства.

116. Розмір показника $PDi_{нд}$ відображає ймовірність припинення виконання членом кредитної спілки своїх зобов’язань за договором кредиту.

117. Кредитна спілка визначає розмір показника $PDi_{нд}$ самостійно відповідно до внутрішніх положень кредитної спілки.

Значення показника $PDi_{нд}$, установлені кредитною спілкою, не можуть бути меншими за значення, визначені в пункті 118 глави 14 розділу IV цього Положення.

118. Значення показника $PDi_{нд}$ залежно від визначеного кредитною спілкою класу боржника:

1) клас 1: $PDi_{нд} = 0,1$;

2) клас 2: $PDi_{нд} = 0,3$;

3) клас 3: $PDi_{нд} = 0,6$;

4) клас 4: $PDi_{нд} = 0,9$;

5) клас 5: $PDi_{нд} = 1$.

119. Кредитна спілка із метою визначення значення коефіцієнта ймовірності дефолту боржника – фізичної особи здійснює оцінку його фінансового стану на підставі кількісних та якісних показників.

120. Кількісними показниками для визначення значення коефіцієнта ймовірності дефолту боржника – фізичної особи є:

1) сукупний чистий дохід: регулярні доходи, отримувані на території України та з джерел за межами України у вигляді заробітної плати, інших виплат та винагород, що сплачуються відповідно до умов трудового та цивільно-правового договору, доходів від надання в оренду (користування) майна, розташованого в Україні, включаючи рухомий склад транспорту, з відрахуванням податків та обов'язкових платежів; пенсії; соціальної допомоги; процентів, дивідендів, роялті та будь-яких інших пасивних (інвестиційних) доходів з відрахуванням податків; доходу від діяльності фізичної особи як суб'єкта господарювання або від здійснення незалежної професійної діяльності з відрахуванням податків і щомісячних сукупних витрат, пов'язаних із веденням господарської діяльності;

2) сукупний обсяг боргового навантаження: сукупний обсяг платежів боржника, що підлягають сплаті відповідно до умов договорів про надання кредитів, укладених боржником із кредитною спілкою, банками та іншими небанківськими фінансовими установами;

3) накопичення за вкладками (депозитами) боржника в кредитних спілках та депозитних рахунках у банку (інформація надається боржником за бажанням), додаткові пайові внески;

4) коефіцієнти, що характеризують поточну платоспроможність боржника і його фінансові можливості виконати зобов'язання за кредитом (співвідношення обсягу боргу за кредитом до вартості об'єкта кредитування; співвідношення щомісячних витрат боржника на обслуговування боргу до обсягу його щомісячних доходів).

Кредитна спілка здійснює періодичну переоцінку фінансового стану боржника не рідше ніж один раз на рік, та має право окрім визначених у цьому пункті показників, використовувати інші показники.

121. Якісними показниками для визначення значення коефіцієнта ймовірності дефолту боржника – фізичної особи (визначається залежно від виду діяльності позичальника, виду кредиту) є:

1) загальний матеріальний стан боржника (наявність у власності рухомого/нерухомого майна, крім майна, переданого в заставу);

2) соціальна стабільність боржника (наявність постійної роботи, ділова репутація, сімейний стан тощо);

3) вік боржника на момент погашення заборгованості за кредитним договором;

4) кредитна історія боржника;

5) місце проживання.

Кредитна спілка у своєму внутрішньому положенні для оцінки фінансового стану боржника визначає періодичність такої оцінки та має право передбачити інші показники, крім визначених у пункті 121 глави 14 розділу IV цього Положення.

Кредитна спілка оцінює якісні показники на підставі достовірних документів, включаючи відповідні копії документів, засвідчених у встановленому законодавством порядку.

122. Питома вага кількісних показників у загальній оцінці фінансового стану боржника має становити не менше ніж 70 відсотків.

123. Оптимальні значення кількісних показників, характеристики якісних показників, порядок їх урахування під час оцінки фінансового стану боржника, а також спосіб (принцип) їх вбудовування до власної системи класифікації кредитних операцій визначаються кредитною спілкою у внутрішніх документах цієї кредитної спілки.

124. Кредитна спілка визначає клас боржника – фізичної особи на підставі результатів оцінки його фінансового стану відповідно до наведених характеристик, включаючи фактор своєчасності сплати заборгованості:

1) клас 1 – фінансовий стан високий: сукупний обсяг боргового навантаження не перевищує 60 відсотків обсягу його сукупного чистого доходу за відповідний період; кількість календарних днів прострочення погашення боргу не перевищує 7 днів; наявні підстави вважати, що і надалі виконання зобов'язань боржником здійснюватиметься на високому рівні; наявність у власності майна, крім майна, переданого в заставу, яке за рівнем ліквідності відповідає критеріям прийнятності, визначеним у главі 16 розділу IV цього Положення; коефіцієнти, що характеризують поточну платоспроможність боржника і його фінансові можливості виконати зобов'язання за кредитом, перевищують їх оптимальні значення;

2) клас 2 – фінансовий стан добрий: сукупний обсяг боргового навантаження не перевищує 65 відсотків обсягу його сукупного чистого доходу за відповідний період; кількість календарних днів прострочення погашення боргу становить від 8 до 30 днів; наявні підстави вважати, що надалі стан

виконання зобов'язань боржником не погіршиться; коефіцієнти, що характеризують поточну платоспроможність боржника і його фінансові можливості виконати зобов'язання за кредитом, не нижчі, ніж їх оптимальні значення;

3) клас 3 – фінансовий стан задовільний: сукупний обсяг боргового навантаження не перевищує 70 відсотків обсягу його сукупного чистого доходу за відповідний період; простежуються інші негативні тенденції (зміна місця роботи з погіршенням умов, зростання обсягу зобов'язань боржника, що свідчить про підвищення ймовірності несвоєчасного та/або в неповній сумі погашення боргу); кількість календарних днів прострочення погашення боргу становить від 31 до 60 днів; наявні підстави очікувати надалі погіршення стану виконання боржником зобов'язань; коефіцієнти, що характеризують поточну платоспроможність боржника і його фінансові можливості виконати зобов'язання за кредитом, не завжди відповідають оптимальним значенням;

4) клас 4 – фінансовий стан незадовільний: сукупний обсяг боргового навантаження не перевищує 75 відсотків обсягу його сукупного чистого доходу за відповідний період; наявні негативні зміни щодо загального матеріального стану боржника та/або його соціальної стабільності; зростання обсягу зобов'язань боржника свідчить про високу ймовірність несвоєчасного та/або в неповній сумі погашення боргу; кількість календарних днів прострочення погашення боргу становить від 61 до 90 днів; коефіцієнти, що характеризують поточну платоспроможність боржника і його фінансові можливості виконати зобов'язання за кредитом, є несуттєво нижчими, ніж їх оптимальні значення;

5) клас 5 – фінансовий стан критичний: сукупний обсяг боргового навантаження перевищує 80 відсотків обсягу його сукупного чистого доходу за відповідний період; кількість календарних днів прострочення погашення боргу становить більше 90 днів; коефіцієнти, що характеризують поточну платоспроможність боржника – фізичної особи і його фінансові можливості виконати зобов'язання за кредитом, нижчі, ніж їх оптимальні значення.

Кредитна спілка за наявності щодо боржника – фізичної особи двох або більше характеристик, що зумовлюють коригування визначеного на підставі оцінки фінансового стану класу такого боржника – фізичної особи до різних класів, відносить такого боржника – фізичну особу до нижчого (гіршого) класу.

125. Об'єднана кредитна спілка/кредитна спілка визначає клас боржника – кредитної спілки на підставі результатів оцінки фінансового стану відповідно до наведених характеристик, враховуючи фактор своєчасності сплати боргу:

1) клас 1 – фінансовий стан високий: діяльність за результатом останніх 12 місяців поспіль, що передують даті оцінки кредитного ризику, прибуткова; дотримується установлених Національним банком пруденційних нормативів; динаміка абсолютних і відносних показників фінансової звітності є стабільно

позитивною; звіт суб'єкта аудиторської діяльності містить немодифіковану думку; кількість календарних днів прострочення погашення боргу не перевищує трьох днів;

2) клас 2 – фінансовий стан добрий: діяльність за результатом останніх 12 місяців поспіль, що передують даті оцінки кредитного ризику, прибуткова; дотримується установлених Національним банком пруденційних нормативів; динаміка абсолютних і відносних показників фінансової звітності є переважно позитивною; звіт суб'єкта аудиторської діяльності містить немодифіковану думку/модифіковану думку із застереженнями; кількість календарних днів прострочення погашення боргу не перевищує семи днів;

3) клас 3 – фінансовий стан задовільний: діяльність за результатом останніх 12 місяців поспіль, що передують даті оцінки кредитного ризику, має нестабільну динаміку, проте позитивний фінансовий результат є переважаючим; дотримується установлених Національним банком пруденційних нормативів, проте наявні випадки порушень протягом останніх 12 місяців, які були усунені (не більше двох порушень); динаміка абсолютних і відносних показників фінансової звітності є різноспрямованою; звіт суб'єкта аудиторської діяльності містить модифіковану думку із застереженнями; кількість календарних днів прострочення погашення боргу не перевищує 15 днів;

4) клас 4 – фінансовий стан незадовільний: діяльність за результатом останніх 12 місяців поспіль, що передують даті оцінки кредитного ризику, збиткова; наявні випадки порушень, установлених Національним банком пруденційних нормативів, протягом останніх 12 місяців, які були усунені (три і більше порушень) або не усунене (одне порушення); абсолютні та відносні показники фінансової звітності мають негативну динаміку; звіт суб'єкта аудиторської діяльності містить модифіковану думку із застереженнями; кількість календарних днів прострочення погашення боргу не перевищує 30 днів; наявні випадки невиконання в строк розрахункових документів з вини кредитної спілки;

5) клас 5 – фінансовий стан критичний: діяльність за результатом останніх 12 місяців поспіль, що передують даті оцінки кредитного ризику, збиткова; порушуються встановлені Національним банком економічні нормативи (два і більше порушень); абсолютні та відносні показники фінансової звітності мають стабільно негативну динаміку; звіт суб'єкта аудиторської діяльності містить негативну думку/відмову від висловлення думки або його немає (крім кредитної спілки зі строком діяльності менше ніж один рік); кількість календарних днів прострочення погашення боргу становить більше 30 днів.

Об'єднана кредитна спілка/ кредитна спілка за наявності щодо боржника – кредитної спілки двох або більше характеристик, що зумовлюють коригування визначеного на підставі оцінки фінансового стану класу такого боржника –

кредитної спілки до різних класів, відносить такого боржника – кредитну спілку до нижчого (гіршого) класу.

126. Об'єднана кредитна спілка/кредитна спілка з метою визначення значення коефіцієнта ймовірності дефолту боржника-кредитної спілки здійснює оцінку її фінансового стану на підставі даних фінансової і регуляторної звітності кредитної спілки та з урахуванням інформації щодо:

1) дотримання кредитною спілкою протягом останніх мінімум 12 місяців поспіль установлених Національним банком пруденційних нормативів;

2) аналізу якості активів і пасивів;

3) стану ліквідності;

4) аналізу прибутків і збитків;

5) виконання кредитною спілкою зобов'язань у минулому;

6) щорічного аудиторського звіту;

7) іншої інформації, що може свідчити про наявність ризиків несвоєчасного виконання зобов'язань.

Об'єднана кредитна спілка/кредитна спілка для визначення значення коефіцієнта ймовірності дефолту боржника-кредитної спілки узгоджує Положення про здійснення оцінки фінансового стану кредитної спілки з Національним банком.

127. Кредитна спілка має право здійснювати розрахунок розміру кредитного ризику за спрощеним підходом при виконанні на дату оцінки кредитного ризику таких умов:

1) питома вага зобов'язань за всіма кредитами кожного боржника розмір кредитного ризику якого оцінюється за спрощеним підходом не перевищує 5% від загального залишку заборгованості за наданими кредитами кредитною спілкою;

2) умовами договору про надання кредиту передбачено, що періодичність сплати боргу боржником є не рідшою, ніж раз у квартал, в обсязі, що є не меншим, ніж обсяг доходів, що визнаються кредитною спілкою за МСФЗ.

Не можуть бути оцінені за спрощеним підходом кредити позичальника, за яким розраховується кредитний ризик на індивідуальній основі хоча б за одним кредитом.

128. Кредитна спілка здійснює розрахунок розміру кредитного ризику за кредитами за спрощеним підходом за такою формулою:

$$CR_{\text{спрощ}} = EAD \times LGD_{\text{спрощ}} \times PD_{\text{спрощ}},$$

де $CR_{\text{спрощ}}$ – розмір кредитного ризику за фінансовими активами за спрощеним підходом;

EAD – експозиція під ризиком на дату оцінки фінансових активів за спрощеним підходом;

$LGD_{\text{спрощ}}$ – коефіцієнт ліквідності забезпечення, що відповідає рівню збитків за фінансовим активом за спрощеним підходом у разі дефолту, визначений згідно з вимогами цього Положення;

$PD_{\text{спрощ}}$ – коефіцієнт імовірності дефолту боржників, включених до фінансових активів за спрощеним підходом, визначений кредитною спілкою згідно з вимогами цього Положення.

129. Кредитна спілка визначає клас боржника за за спрощеним підходом ґрунтуючись на своєчасності погашення боргу (залежно від кількості днів прострочення погашення боргу).

130. Кредитна спілка під час розрахунку розміру кредитного ризику за кредитами за спрощеним підходом, визначає значення коефіцієнта:

1) ймовірності дефолту боржників (PD) – на підставі визначеного класу згідно з додатком 3 до цього Положення;

2) втрат у разі дефолту (LGD) – залежно від рівня покриття боргу вартістю предмета застави та кількості календарних днів прострочення боргу згідно з додатком 3 до цього Положення.

Значення коефіцієнта втрат у разі дефолту (LGD) дорівнює “0”, якщо забезпечення повністю покриває заборгованість та таким забезпеченням є:

грошові кошти, розміщені як вклад (депозит) у кредитній спілці, за умови, що строк розміщення коштів не менше строку договору кредиту;

цінні папери, емітовані центральними органами виконавчої влади України або гарантовані Кабінетом Міністрів України.

131. Кредитна спілка/об'єднана кредитна спілка вважає договір кредиту простроченим, якщо боржником на дату визначення прострочення повністю або частково (не за рахунок кредитних коштів кредитної спілки) не виконано зобов'язання у строки та обсягах, встановлених умовами договору кредиту, щодо повернення тіла кредиту та/або сплати процентів та/або сплати комісій за кредитом.

132. Кількість днів прострочення за простроченим договором кредиту рахується в календарних днях на дату визначення простроченості, починаючи з наступного дня після відповідної календарної дати, визначеної договором

кредиту як граничний строк сплати відповідної простроченої частини тіла кредиту та/або процентів. Якщо останній день строку припадає на вихідний, святковий або інший неробочий день, що визначений відповідно до закону, днем закінчення строку є перший за ним робочий день.

133. Кредитна спілка/об'єднана кредитна спілка:

1) визначає кількість календарних днів прострочення боргу виходячи з більшої кількості календарних днів прострочення, якщо кількість календарних днів прострочення за основною сумою боргу та за нарахованими процентами є різними;

2) приймає більший за значенням строк, якщо кількість календарних днів прострочення за різними зобов'язаннями в межах одного договору кредиту відрізняється;

3) кредитна спілка/об'єднана кредитна спілка визначає кількість календарних днів простроченого зобов'язання виходячи з більшої кількості календарних днів прострочення, якщо кількість календарних днів прострочення за різними договорами кредиту щодо одного боржника є різними.

134. Кредитна спілка/об'єднана кредитна спілка визнає дефолт боржника за настання однієї або обох подій:

1) боржник прострочив погашення боргу перед кредитною спілкою більш ніж на 90 календарних днів;

2) боржник не спроможний забезпечити в повному обсязі виконання зобов'язань перед кредитною спілкою, в установленій договором/договорами строк без застосування кредитною спілкою процедури звернення стягнення на забезпечення (за наявності).

135. Кредитна спілка визнає подію дефолту боржника, визначену в підпункті 2 пункту 134 глави 14 розділу IV цього Положення за наявності однієї з умов:

1) сформований кредитною спілкою резерв під зменшення корисності-від наданого боржнику фінансового активу становить 50 та більше відсотків суми зобов'язань боржника;

2) унесені зміни до умов договору/умови укладеного договору, включаючи пов'язані з реструктуризацією боргу передбачають:

прощення частини боргу та/або,
включення до основної суми кредиту нарахованих та несплачених процентів за більш ніж 90 календарних днів;

3) відбулася заміна активу на інший актив (перекредитування);

4) за одним із активів боржника відбулося списання боргу за рахунок сформованого резерву;

5) кредитна спілка має підтвердження про неспроможність боржником забезпечити в повному обсязі виконання зобов'язань перед кредитною спілкою, в установленій договором/договорами строк.

136. Кредитна спілка/об'єднана кредитна спілка може ухвалити рішення про припинення визнання дефолту боржника за одночасного виконання таких умов:

1) боржник поновив регулярні платежі, тобто впродовж щонайменше 180 календарних днів поспіль від дня запровадження кредитною спілкою/об'єднаною кредитною спілкою заходів, спрямованих на відновлення його здатності обслуговувати борг, забезпечує щомісячне або впродовж 365 днів – щоквартальне погашення основного боргу, або процентів у сумі не менше ніж сума нарахованих процентів за ставкою, визначеною в договорі, за відповідний період (місяць, квартал);

2) з моменту усунення події/подій, на підставі якої/яких було визнано дефолт боржника, минуло щонайменше 180 днів;

3) жодне із зобов'язань боржника на дату ухвалення рішення про припинення визнання дефолту боржника не є простроченим більше ніж на 30 календарних днів;

4) кредитна спілка/об'єднана кредитна спілка має документально підтвержене обґрунтоване судження, що боржник попри наявні фінансові труднощі спроможний обслуговувати борг.

137. Внутрішні положення кредитної спілки/ об'єднаної кредитної спілки щодо розрахунку розміру кредитного ризику складаються з урахуванням вимог цього Положення.

15. Визначення величини непокритого кредитного ризику (НКР)

138. Непокритий кредитний ризик (НКР) включається до розрахунку регулятивного капіталу кредитної спілки в установленому пунктами 139-140 глави 15 розділу IV цього Положення порядку.

139. Величина непокритого кредитного ризику (НКР) розраховується станом на перше число кожного місяця, наступного за звітним, та включається до розрахунку нормативів капіталу протягом наступного місяця.

140. Кредитні спілки визначають величину непокритого кредитного ризику (НКР) таким чином:

1) у разі перевищення величини кредитного ризику над розміром резервів, сформованих відповідно до МСФЗ, розміру уцінки фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю, крім уцінки за цінними паперами, та очікуваних кредитних збитків, якщо такі кредитні збитки не обліковуються за рахунками резервів, величина непокритого кредитного ризику дорівнює сумі такого перевищення;

2) якщо величина кредитного ризику є меншою або дорівнює сумі сукупного розміру резервів, сформованих відповідно до МСФЗ, розміру уцінки фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю, крім уцінки за цінними паперами, та очікуваних кредитних збитків, якщо такі кредитні збитки не обліковуються за рахунками резервів, то величина непокритого кредитного ризику (НКР) дорівнює нулю.

16. Критерії прийнятності забезпечення за кредитними операціями з метою зменшення кредитного ризику

141. Кредитна спілка під час розрахунку розміру кредитного ризику враховує вартість застави, яка є прийнятним забезпеченням за умови її належності до переліку забезпечення, визначеного в додатку 2 до цього Положення, та одночасного дотримання таких принципів:

1) принцип безперешкодного стягнення. Передбачає, що предмет застави/забезпечення на підставі права довірчої власності:

наданий кредитній спілці на строк не менший, ніж строк дії кредитного договору;

оформлений у заставу/забезпечення на підставі права довірчої власності відповідно до вимог законодавства України;

має вищий пріоритет обтяження на користь кредитної спілки у відповідному реєстрі згідно з вимогами законодавства України на строк не менше, ніж строк дії кредитного договору;

немає обмежень щодо звернення кредитною спілкою стягнення на заставне майно /забезпечення на підставі права довірчої власності та подальшої його реалізації в разі невиконання боржником зобов'язань за договором;

не може бути відчуженим заставодавцем без попереднього погодження з кредитною спілкою відповідно до вимог законодавства України;

у формі нерухомого майна – за умови, що вони розташовані на території України, яка не є окупованою, відповідно до законодавства України;

у формі транспортних засобів – за умови, що вони зареєстровані на території України, яка не є окупованою, відповідно до законодавства України;

2) принцип справедливої оцінки. Передбачає здійснення кредитною спілкою оцінки застави/забезпечення на підставі права довірчої власності за вартістю, яка не перевищує ринкової (справедливої) вартості та забезпечує можливість її продажу сторонньому покупцеві. Є ринок, на якому застава/забезпечення на підставі права довірчої власності може бути реалізована в разі звернення на неї стягнення або застава/забезпечення на підставі права довірчої власності може бути спрямована безпосередньо на погашення зобов'язань боржника.

Переоцінка вартості застави/забезпечення на підставі права довірчої власності має здійснюватися на регулярній основі, з врахуванням нерухомого майна, земельних ділянок, транспортних засобів та устаткування - не рідше одного разу на дванадцять місяців; товарів в обороті або в переробці та біологічних активів - не рідше одного разу на місяць;

3) принцип збереження. Передбачає наявність договору страхування предмета застави/забезпечення на підставі права довірчої власності від втрати/пошкодження, вигодонабувачем за яким є кредитна спілка;

4) принцип наявності. Передбачає здійснення кредитною спілкою/аутсорсером перевірки наявності та стану майна, отриманого в заставу/забезпечення на підставі права довірчої власності, на регулярній основі.

17. Вимоги, що обмежують ризики кредитних спілок за операціями з фінансовими інструментами

142. Кредитна спілка залучає на договірних умовах кредити банків, кредити об'єднаної кредитної спілки, кредити інших кредитних спілок, грошові кошти інших установ та організацій, за умови дотримання вимог, встановлених в пунктах 143- 146 глави 17 розділу IV цього Положення.

143. Кредитна спілка залучає на договірних умовах кредити інших кредитних спілок виключно для кредитування своїх членів.

144. Кредитні спілки залучають на договірних умовах кредити банків, кредити об'єднаної кредитної спілки, грошові кошти інших установ та організацій з метою:

1) кредитування своїх членів;

2) підтримання ліквідності;

3) придбання, ремонту, модернізації та реконструкції офісного приміщення кредитної спілки або її відокремлених підрозділів, які використовується кредитною спілкою для надання фінансових послуг;

4) придбання кредитною спілкою програмного забезпечення та спеціального технічного обладнання, пов'язаного з наданням фінансових послуг.

145. Кредитні спілки, у разі залучення коштів з метою, визначеного підпунктом 2 пункту 144 глави 17 розділу IV цього Положення, зобов'язані письмово інформувати Національний банк у десятиденний термін з моменту укладення відповідних договорів.

146. Кредитні спілки можуть придбавати облігації внутрішньої державної позики, умови випуску яких передбачають обов'язкове погашення в грошовій формі.

Додаток 1
до Положення про регулювання
діяльності кредитних спілок в
Україні
(підпункт 4 пункту 89 глави 13
розділу IV)

Ключові/розрахункові показники, яких планується досягти під час виконання
плану відновлення діяльності кредитної спілки

Таблиця 1

№ з/п	Ключові показники	Розрахункові показники			
		номер показника	базові показники	номер показника	додаткові показники
1	2	3	4	5	6
1	Норматив достатності регулятивного капіталу (Н1)	1.1	регулятивний капітал		
2		1.2	сумарна балансова вартість активів		
3		1.3	позабалансові зобов'язання кредитної спілки		
4		1.4	непокритий кредитний ризик		
5	Норматив достатності капіталу першого рівня (Н2)	2.1	елементи власного капіталу	2.1.1	резервний капітал
6				2.1.2	обов'язкові пайові внески членів кредитної спілки
7				2.1.3	інші безповоротні грошові внески до кредитної спілки
8		2.2	сумарна балансова вартість активів		
9		2.3	позабалансові зобов'язання кредитної спілки		
10		2.4	непокритий кредитний ризик		

1	2	3	4	5	6
11	Комбінований буфер капіталу (Б)	3.1	буфер консервації капіталу (БК)	3.1.1	балансова вартості всіх активів кредитної спілки, зважених за ступенем ризику
12				3.1.2	залишок вкладів (депозитів)
13		3.2	буфер для значимих кредитних спілок (БЗ)	3.2.1	балансова вартості всіх активів кредитної спілки, зважених за ступенем ризику
14	Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного члена кредитної спілки чи групу пов'язаних між собою осіб (Н3)	4.1	сума всіх зобов'язань одного члена, групи членів кредитної спілки або іншої кредитної спілки, із найбільшими такими залишками		
15		4.2	сума всіх фінансових зобов'язань, наданих кредитною спілкою щодо такого члена, групи членів кредитної спілки чи іншої кредитної спілки		
16		4.3	регулятивний капітал		
17	Норматив великих кредитних ризиків (Н4)	5.1	сума всіх зобов'язань членів, групи членів кредитної спілки, іншої кредитної спілки		
18		5.2	сума фінансових зобов'язань, наданих кредитною спілкою щодо члена, групи членів кредитної спілки, іншої кредитної спілки		
19		5.3	регулятивний капітал		
20	Норматив лімітів кредитного ризику за операціями з пов'язаними з кредитною спілкою особами (Н5)	6.1	сума зобов'язань пов'язаних з кредитною спілкою осіб та фінансових зобов'язань, наданих кредитною спілкою пов'язаним із кредитною спілкою особам		
21		6.2	регулятивний капітал		

1	2	3	4	5	6
22	68.Норматив ліквідності (Н6)	6.1	ліквідні активи	6.1.1	готівкові кошти
23				6.1.2	цінні папери, емітовані центральними органами виконавчої влади України або гарантовані Кабінетом Міністрів України
24				6.1.3	кошти до запитання в об'єднаній кредитній спілці
25				6.1.4	кошти на поточних рахунках в банках (за винятком сум, що стосуються коштів, використання яких обмежено, та/або за виключенням коштів на рахунках у банках, що віднесені до категорії неплатоспроможних)
26				6.1.5	короткострокові депозити в банках та об'єднаних кредитних спілках
27				6.2	чистий очікуваний вплив грошових коштів протягом 30 днів
28	6.2.2	сума очікуваних надходжень грошових коштів протягом 30 днів			
29	Якість кредитного портфеля	7.1	Загальний обсяг кредитного портфеля		
30		7.2	Прострочені кредити		

1	2	3	4	5	6
31	Співвідношення операційних витрат і загальної суми	8.1	Загальна сума операційних витрат		
32	фактично отриманих доходів, зменшених на процентні витрати	8.2	Загальна сума отриманих доходів		
33		8.3	Загальна сума витрат, пов'язаних із залученням коштів		

Ключові та розрахункові показники, яких планується досягти під час виконання плану відновлення діяльності кредитної спілки

Таблиця 2

№ з/п	Показники	Значення показника на момент порушення	Значення показника, яке планується досягти під час виконання плану відновлення діяльності кредитної спілки	Строки, у які планується досягти запланованого значення показника	Обґрунтування строків
1	2	3	4	5	6
1					

Аналіз виконання ключових та розрахункових показників

Таблиця 3

№ з/п	Показники	Значення показника на момент порушення	Місяць		Відхилення		Виконання плану відновлення діяльності кредитної спілки
			план	факт	абсолютне значення	відносне значення	
1	2	3	4	5	6	7	8

Аналіз виконання заходів щодо виконання плану відновлення діяльності кредитної спілки

Таблиця 4

№ з/п	Запланований захід	Виконання заходу
1	2	3
1		

Додаток 2
до Положення про регулювання
діяльності кредитних спілок в Україні
(пункт 114 глави 14 розділу IV)

Значення
коефіцієнта ліквідності забезпечення

Таблиця

№ з/п	Вид забезпечення	Значення коефіцієнта ліквідності забезпечення (кі) залежно від рівня покриття зобов'язання заставою
1	2	3
1	Майнові права на грошові кошти, розміщені в цій кредитній спілці як вклад (депозит), за умови, що строк розміщення коштів не менше строку дії договору кредиту	1,0
2	Цінні папери, емітовані центральними органами виконавчої влади України або гарантовані Кабінетом Міністрів України	1,0
3	Нерухоме майно, що належить до житлового фонду (квартири)	0,75
4	Легкові автомобілі	0,75
5	Інше нерухоме майно (крім земельних ділянок)	0,60
6	Транспортні засоби (крім легкових автомобілів), устаткування	0,50
7	Товари в обороті або в переробці, біологічні активи	0,40
8	Земельні ділянки (крім земельних ділянок, за якими їх купівлю, продаж та зміну цільового призначення (використання) обмежено на законодавчому рівні)	0,35
9	інші види забезпечення або забезпечення відсутнє	0

Додаток 3
до Положення про регулювання
діяльності кредитних спілок в Україні
(пункт 130 глави 14 розділу IV)

Значення
коефіцієнтів PD та LGD боржників за групами кредитів членів кредитної спілки
Таблиця

№ з/п	Кількість календарних днів прострочення заборгованості (включно)	Клас	Значення коефіцієнта імовірності дефолту боржника (PD)	Значення коефіцієнта втрат у разі дефолту (LGD) із рівнем покриття заборгованості заставою, що відповідає критеріям прийнятності, визначеним у главі 16 розділу IV Положення про регулювання діяльності кредитних спілок в Україні				
				від 20 % до 39 % включно	від 40 % до 59 % включно	від 60 % до 79 % включно	від 80 % до 99 % включно	100 % і більше
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Забезпеченням є предмет іпотеки							
2	до 7	1	0,005	0,64	0,48	0,32	0,16	0,15
3	від 8 до 30	2	0,15					
4	від 31 до 60	3	0,37					
5	від 61 до 90	4	0,65					
6	більше 90	5	1,0					
7	Забезпеченням є транспортні засоби							
8	до 7	1	0,005	0,68	0,54	0,40	0,26	0,25
9	від 8 до 30	2	0,13					
10	від 31 до 60	3	0,33					
11	від 61 до 90	4	0,63					
12	більше 90	5	1,0					
13	Забезпеченням є інші види застави або забезпечення відсутнє							
14	до 7	1	0,005	0,69	0,58	0,47	0,36	0,35
15	від 8 до 30	2	0,16					
16	від 31 до 60	3	0,41					
17	від 61 до 90	4	0,77					
18	більше 90	5	1,0					